

DE TUSEN sjøers land

Herskapelige slott, et hav av innsjøer og langsomme båtturer på elver og kanaler. Polen byr på mye mer enn billig storbyferie.

TEKST OG FOTO: RUNAR LARSEN

Det ser ut som om noen har kladdet blåmaling på kartet og hengt det på veggen før fargen har fått tid til å tørke. Lange, tynne streker med blått, men også store og små flekker i samme farge. Men det er ikke uvoren penselføring som gjør at kartet over nordøstlige Polen er dekket i blått. Det er de tusen sjøers land!

PADLING. Om du setter kursen et par timer østover med bil fra megapopulære og særdeles lett tilgjengelige Gdansk i Nord-Polen, har du en perle for dine føtter. Spesielt om du er glad i vann.

– Klar for en avslappende padletur?

Den speilblanke overflaten på Krutynia-elva brytes av en svane som går inn for landing like før Kamil Kopysc (34) setter en tomanskajakk på vannet.

– Det er ingen krevende tur, men likevel

vakker, forteller Kamil og forteller om en region med variert natur og spennende dyreliv.

– Det er gode muligheter for å se rådyr langs bredden. Fuglelivet er også interessant. Stork, hegre, trane og ørn er det mye av. Det finnes også ulv her, men selv om den skulle være inne i skogen ved elva er det lite sannsynlig at vi får øye på den, sier padleguiden.

Den 10 mil lange elven er blitt et yndet sted for korte og lange turer med kano og kajakk. Med godt tilrettelagte camper og teltplasser underveis, er Krutynia en av Nord-Europas mest idylliske vannveier.

EN GLEMT REGION. Men du er trolig godt bevandret i geografi om du i det hele tatt har hørt om denne litt glemte regionen nordøst i Polen. Selv om National Geographic lanserte Masuria som en av verdens hotteste og fremadstormende regioner i sin

TUSEN SJØER: Masuria er en litt ukjent men veldig vakker region nordøst i Polen. Med over tusen innsjøer, elver og kanaler er det et eldorado for padling og andre aktiviteter på vann.

HØYDEPUNKT

- 1 PADLING PÅ KRUTYNIA** 10 mil lang padlerute hvor det er lagt til rette for korte og lange turer med kano eller kajakk. Lei kajakk fra mazurypttk.pl, som også kan skreddersy opplegg med overnatting og transport.
- 2 SEILING I OLSZTYN** Hjembyen til Nikolaus Kopernikus har et lite og vakkert sentrum, men det er innsjøen Linowo med vannsport av alle slag som er hovedattraksjonen. Et fint sted for å lære å seile.
- 3 ELBLAG-KANALEN** Polens svar på Telemarkskanalen, med et helt spesielt system av demninger og sluser hvor båter også fraktes med hydrokraftverk på en vogn over land.
- 4 SLOTTSEFERIE** I byene Lidzbark Warminski og Ryn kan du sjekke inn på mektige borger gjort om til hotell og leve livet som en konge – uten at det koster skjorta.
- 5 BUNKERSENE I WOLFSSCHANZE** Et av Hitlers viktigste skjulested under 2. verdenskrig, nå polsk friluftsmuseum.

årlige guide til trendy reisemål for et par år siden, er det langt mellom turistene. At den administrative inndelingen Warmie i Mazury på norsk blir Det ermlandskmasuriske voivodskap er heller ikke sånt som skaper akutt reiselyst.

På grunn av manglende infrastruktur har det aldri vært storstilt industri her, og fraværet av store byer skaper en tidløs stemning. Likevel er det overraskende godt lagt til rette for turisme. Det skal den friske lufta ha mye av æren for. På midten av 1900-tallet ble innsjøene sett på som perfekte feriesteder for slitne gruvarbeidere fra industribyene sør i Polen. Dermed vokste det opp små feriebyer rundt De masuriske sjøer, og både Mikolajki, Gizycko og Elk har utviklet seg til moderne feriebyer med alt fra eksklusive hotell til familievennlige resorter.

HITLERS SKJULESTED. Mens padleturen er både hyggelig og avslappende, er det lite glede å finne da vi senere på dagen helt frivillig kjører videre til det som kanskje er regionens mest kjente sted: Wolfsschanze (Ulvehiet) utenfor Ketrzyn som var Adolf Hitlers viktigste skjulested under 2. verdenskrig.

Det regner da vi går inn i den dystre skogen. Bunkersene ligger på rekke og rad. Enorme betongkonstruksjoner er stille symboler på et mørkt kapittel i verdenshistorien.

– Det er ikke meningen at du skal få gode fornemmelser av dette stedet, selv om ondskaper virker å være pakket inn i grønn natur, sier den lokale guiden Marianna Holubowska (56).

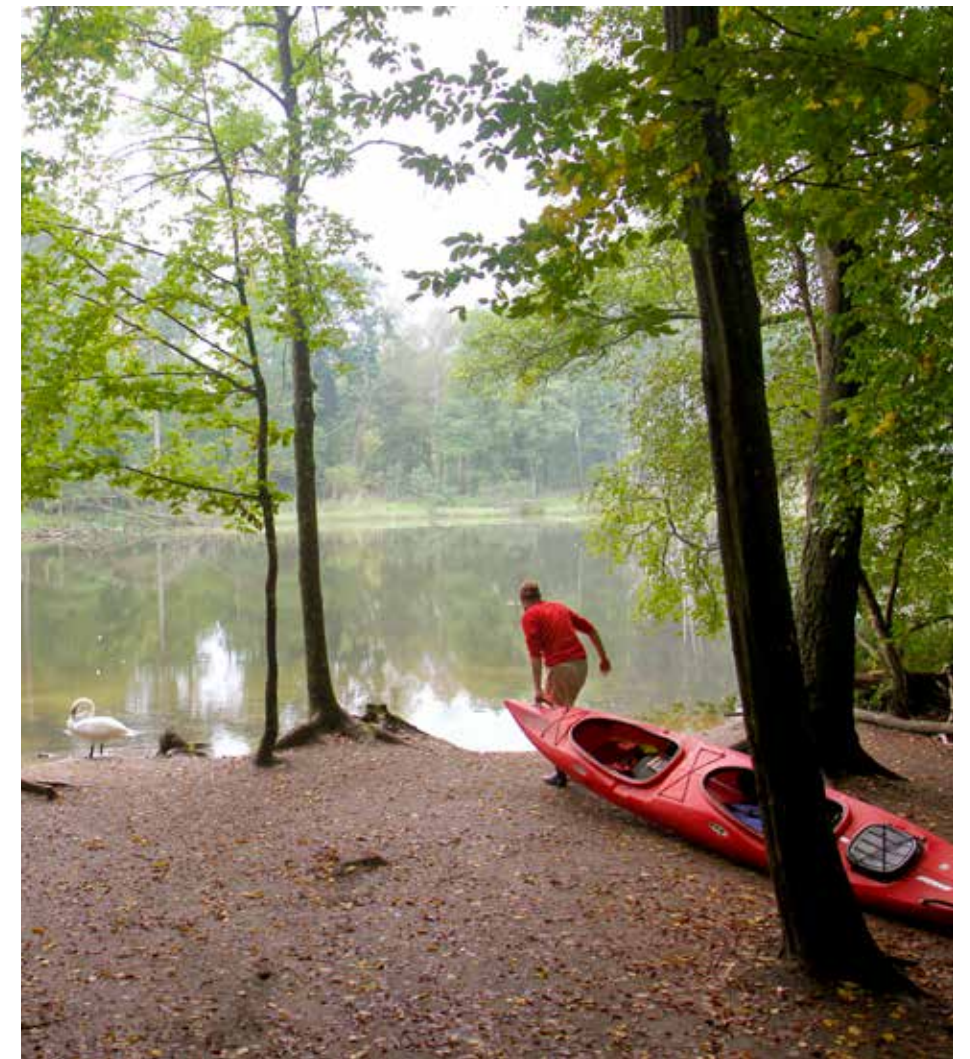
Vi stanser utenfor bunker nummer 13. Det var her Hitler holdt til. Den tyske diktatoren tilbragte over 800 døgn i kommandosenteret, og skal ha uttalt at dette var det eneste stedet han følte seg trygg. Marianna legger ikke skjul på at hun synes det er et vondt sted å være.

– Men vi kan ikke glemme tidene med onde mennesker og de gale ideologiene. Ellers kan det gjenta seg, sier hun.

POLENS TOSCANA. Mens Wolfsschanze er til ettertanke, er det generelle landskapet i Masuria til glede. Med rullende åser, vakre innsjøer og historiske småbyer er det et sted hvor alt er lagt til rette for landlig lykke. Hit kommer du for å finne roen, nyte vakker natur og spise kortreist mat.

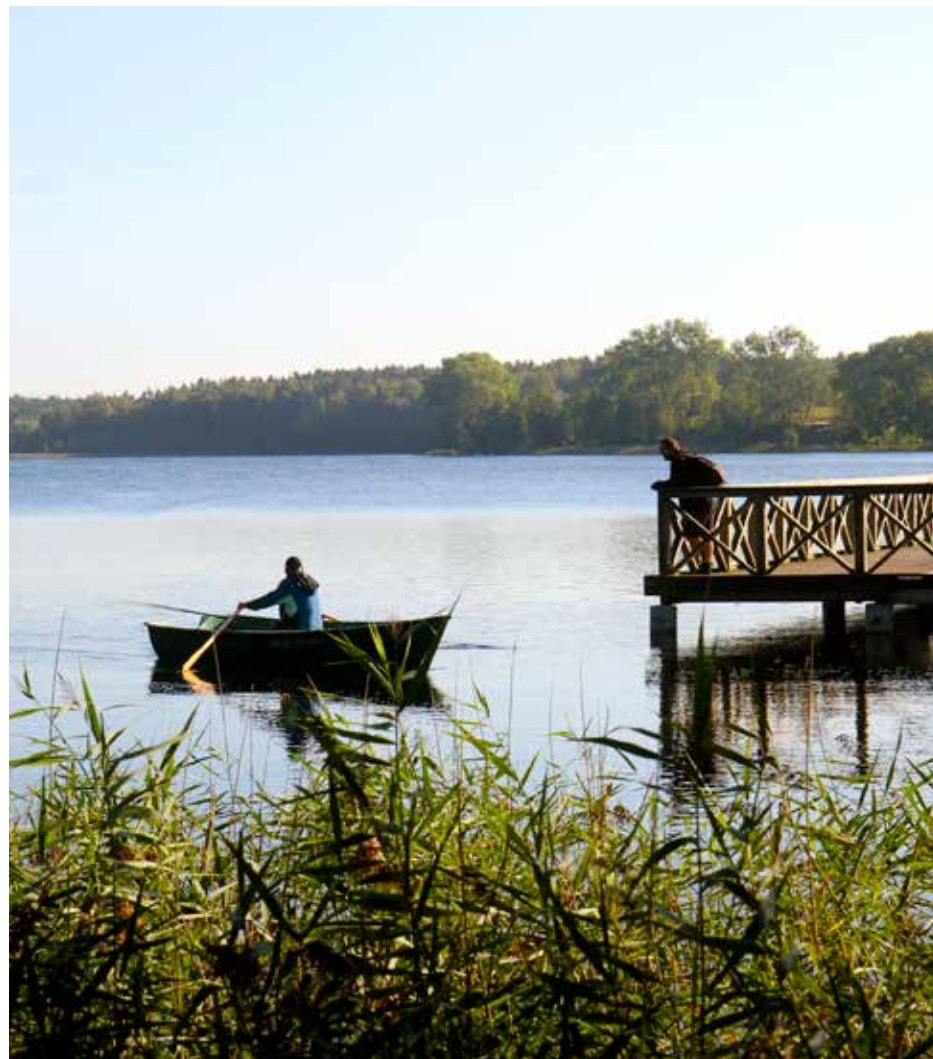
Legg godviljen til, og det hele minner litt om Italia.

◀ ▶ **HISTORISK:** Båtturer på skinner, landlige herskapsbus og historiske hotell. Polens variant av de tusen sjøers land betyr landlig lykke, sjarmerende overnattingssteder og frodig natur.

«Dette er Polens Toscana»

«Hit kommer du for å finne roen, nyte vakker natur og spise kortreist mat»

– Dette er Polens Toscana, sier Danuta Worobiec (64).

Drueklasene glinser i solveggen utenfor vertshuset Oberza Pod Psem. En hageflekk med bringebær, urter og tomater er gjerdet inn av solblekede planker, mens rådyr, geiter og esler beiter i en innhegning et par druesteinspytt unna. Men det er ikke naturen som gjør at hun drar parallellt til «la dolce vita».

– Jeg tenker mest på stemningen. Her finnes mange små landsbyer, gjemt i den grønne naturen, filosoferer Danuta.

Og det var nettopp etter tallrike ferier til Italia at hun og mannen - som begge opprinnelig kommer fra Wrocław sør i Polen - bestemte seg for å gi slipp på karrierer og storbyliv i Berlin og flytte til landlige Masuria. De har rustet opp en hundre år gammel gård, satt i stand et museum med gamle jordbruksredskaper og håndverksutstyr, og er kjent som en av Masurias beste restaurantopplevelser. Vi har fått servert kantarellsuppe, surdeigsbrød og piroger til lunsj. Vinen er importert fra Montepulciano i Toscana, mens desserten er plukket av nærmeste plommetre.

Jakter du på det gode liv, er det med andre ord best å legge ut på en ekspedisjon til Nord-Polen. ■

Fakta POLEN

KOMME HIT

► Fly til Warszawa eller Gdansk fra en rekke flyplasser i Norge, og ta toget eller kjøp til Masuria. Flybilletter fra kr 200 t/r med Ryanair. Det tar ca. 2,5 time med tog fra Warszawa til Olsztyn. Masuria/Varmia er en forholdsvis stor region, så det beste er å leie bil og kjøre rundt på egen hånd.

HER BOR DU

► Hotel Krasicki (hotelkrasicki.pl) i Lidzbark Warminski er verd turen til Polen alene. Kr 800 per natt. Zamek Ryn (zamekryn.pl) er litt mindre striglet men kanskje enda mer historisk, fra kr 600. Ligger midt mellom Olow og Rynskie-sjøene. Femstjerners Hotel Mikolajki (hotelmikolajki.pl) i Lake Mikolajskie er moderne og eksklusivt, fra kr 1000 per natt.

LES MER

► www.polen.travel/no

◀ **NATURLIG:** National Geographic lanserte Masuria som en av verdens hotteste regioner i sin årlige guide, og her venter en variert natur med et rikt dyreliv og spesielt mye fugl.

